

Sporazum o partnerstvu v ribiškem sektorju med Evropsko unijo in Mavretanijo

Resolucija Evropskega parlamenta o sporazumu z dne 12. maja 2011 o partnerstvu v ribiškem sektorju med Evropsko unijo in Mavretanijo

Evropski parlament,

- ob upoštevanju členov 208 in 218 Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju Konvencije Združenih narodov o pomorskem pravu iz leta 1982,
 - ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 1801/2006 z dne 30. novembra 2006 o sklenitvi Sporazuma med Evropsko skupnostjo in Islamsko republiko Mavretanijo o partnerstvu v ribiškem sektorju¹,
 - ob upoštevanju obiska Odbora za ribištvo v Mavretaniji novembra 2010,
 - ob upoštevanju vprašanja za ustni odgovor Komisiji v zvezi s pogajanjem za obnovitev Sporazuma o partnerstvu v ribiškem sektorju med Evropsko unijo in Mavretanijo (O-000038/2011 – B7-0018/2011),
 - ob upoštevanju člena 115(5) Poslovnika,
- A. ker sedanji protokol k Sporazumu o partnerstvu v ribiškem sektorju z Islamsko republiko Mavretanijo poteče 31. julija 2012 in ker namerava Komisija začeti pogajanja za njegovo obnovitev, zanje pa je od Sveta dobila predpisani mandat,
- B. ker je sporazum o partnerstvu v ribiškem sektorju z Mavretanijo predvideval finančni prispevek 305 milijonov EUR v obdobju štirih let ter je za to državo pomemben, saj predstavljajo plačila EU in pristojbine približno tretjino celotnega državnega prihodka,
- C. ker je ribiški sektor izjemno pomemben za mavretansko gospodarstvo, saj predstavlja 10 % BDP in od 35 do 50 % izvoza iz te države, prispevki v nacionalni proračun pa znašajo 29 %,
- D. ker je Mavretanija ena najrevnejših afriških držav, saj je uvrščena med močno zadolžene revne države ter finančno odvisna od tuje pomoči, zaznamuje pa jo tudi precejšnja politična nestabilnost,
- E. ker mora sodelovanje temeljiti na vzajemnem interesu in se izvajati v obliki pobud in ukrepov, ki se, bodisi skupaj ali posebej, dopolnjujejo in zagotavljajo usklajeno politiko,
- F. ker Odboru za ribištvo med njegovim obiskom v Mavretaniji pred kratkim ni uspelo najti odgovora na številna pomembna vprašanja o ribiški politiki v državi, vključno s stanjem staležev ter intenzivnostjo ribolovnih dejavnosti mavretanskih in drugih flot,
- G. ker je treba ribištvo v skladu s členoma 61 in 62 Konvencije ZN o pomorskem pravu

¹ UL L 343, 8.12.2006, str. 1.

upravljati tako, da „se populacija lovljenih vrst ohranja ali obnovi na raven, ki dopušča največjo dovoljeno raven biološkega izkoriščanja, pogojenega z ustreznimi okoljskimi in gospodarskimi dejavniki“,

- H. ker so sporazumi o partnerstvu v ribiškem sektorju prispevali k čezmernemu izkoriščanju nekaterih staležev, zlasti hobotnic, ter mavretanskim ribičem zmanjšali možnosti za ribolov, evropski industriji pa zaradi subvencioniranih pristojbin za dostop plovil EU zagotovili konkurenčno prednost,
 - I. ker je treba pri pogajanjih o ribolovnih možnostih v okviru novega protokola obvezno upoštevati odnose Mavretanije s tretjimi državami, ki na podlagi dvostranskih ali zasebnih sporazumov prav tako ribarijo v izključni ekonomski coni te države,
 - J. ker člen 218 Pogodbe o delovanju Evropske unije določa jasne pogoje, pod katerimi mora Parlament sodelovati pri sprejemanju odločitev o sporazumih o ribištvu, zaradi česar je želja Parlamenta, da prispeva k procesu ter zastopa svoja stališča v pogajanjih o novih protokolih, upravičena,
 - K. ker Priloga II okvirnega sporazuma o odnosih med Evropskim parlamentom in Evropsko komisijo v okviru izvajanja pristojnosti in pooblastil Parlamenta ureja posredovanje zaupnih informacij Komisije Parlamentu in ravnanje s takšnimi informacijami, kakor je opredeljeno v točki 1.2 Priloge II; ker instituciji delujeta v skladu z vzajemno obveznostjo odkritega sodelovanja, v duhu popolnega medsebojnega zaupanja in ob doslednem upoštevanju ustreznih določb pogodbe,
 - L. ker zaradi počasnega razvoja ribiškega sektorja v Mavretaniji, vključno s pomanjkanjem večjih pristanišč zunaj mesta Nuadibu, država ni deležna dodane vrednosti, ki bi jo pridobila, če bi sama izkoriščala svoje ribolovne vire (vključno s predelavo in prodajo rib),
 - M. ker naslednji načini podpore ribiškega sektorja v Mavretaniji niso bili zadovoljivo uresničeni: posodobitev in razvoj malega priobalnega ribolova, malega ribolova in industrije, povezane z ribištvom; razvoj pristaniške infrastrukture in izboljšanje možnosti za iztovarjanje rib; razvoj projektov ribogojstva; izboljšanje nadzora in spremljanja na morju,
1. pozdravlja predlog Komisije glede začetka pogajanj o obnovitvi protokola med Evropsko unijo in Islamsko republiko Mavretanijo, a hkrati poudarja, da ga velja ohraniti le, če bo koristil obema stranema ter se ustrezno prilagodil in pravilno izvajal;
 2. pozdravlja predlog Komisije za uvedbo klavzule o človekovih pravicah;
 3. vztraja pri tem, da morajo vsi s pogajanjimi doseženi dostopi ladij, ki plujejo pod zastavo EU, temeljiti na načelu presežka staležev, kot je opisano v Konvenciji ZN o pomorskem pravu; zlasti poudarja, da je treba natančno oceniti vse staleže, ki bodo predmet pogajanj ali za katere je verjetno, da jih bodo ladje EU prilovile; poudarja, da mora biti dostop EU vezan na vire, ki jih mavretanska flota ne more uloviti; poudarja, da morajo ob potrebi po zmanjšanju ribolovnega napora dejavnosti najprej omejiti flote tretjih držav (iz EU in drugih držav), ki povzročajo več okoljske škode;
 4. vztraja pri tem, da želi prejemati zanesljive podatke o ribolovnih možnostih in ulovih tretjih držav v mavretanskih vodah, saj bo tako mogoče opredeliti morebiten presežek virov; meni, da je treba v primeru delitve staleža z drugimi zahodnoafriškimi državami dostop določiti s

pogajanja, pri katerih je treba ustrezno upoštevati obseg ribolova v drugih državah;

5. zaskrbljeno ugotavlja, da je naknadno preverjanje pokazalo, da je večina staležev v Mavretaniji povsem izčrpana ali prekomerno izkoriščena, in priporoča, da se zmanjša ribolovni napor zanje; meni, da je treba skupnemu znanstvenemu odboru nameniti zadostna sredstva, da bo lahko opravil to nalogo; spodbuja Komisijo, naj se z Mavretanijo pogovori o razvoju dolgoročnih načrtov za upravljanje ribištva, ki bi zajemali vse vire, ki so jih mavretanske oblasti dodelile nacionalnim flotam in flotam tretjim državam, ter odpravili presežno zmogljivost flot;
6. meni, da je treba vse ustrezne znanstvene informacije, tudi poročila skupnega znanstvenega odbora, podatke o ulovu flot EU ter informacije o obsodbah zaradi kršitev posredovati Parlamentu in jih dati na razpolago javnosti;
7. poziva Komisijo, naj od mavretanskih oblasti zahteva zagotovila v zvezi z njihovo razlago nadzornih ukrepov; še posebej poudarja, da so plovila EU opremljena s sistemom za spremljanje plovil (VMS) in da je treba za ugotavljanje položaja uporabljati ta instrument; poudarja, da je treba prepovedati zanašanje na metodo približnega vizualnega ocenjevanja razdalje do obale, saj se je izkazala za nezanesljivo, flotam pa je povzročila pravno negotovost; poudarja, da se je treba vnaprej dogovoriti o morebitnem nadomestnem sistemu; meni, da je treba pozicijske signale v realnem času oddajati neposredno mavretanskim oblastem; prav tako meni, da je treba s protokolom določiti, da morajo plovila, kadar sistem VMS odpove, poskrbeti za popravilo v dveh tednih, ali pa bo njihovo dovoljenje za ribolov preklicano, dokler sistem ne bo popravljen;
8. izraža zaskrbljenost nad postopki vkrcavanja mavretanskih oblasti na plovila EU, kar je ponavljajoča se težava; dvomi, da mavretanske oblasti spoštujejo poglavje VI Priloge II protokola, zlasti odstavek 3, ki se nanaša na postopke vkrcanja na plovila;
9. poziva Komisijo, naj se hkrati pogaja tudi o ribolovnih možnostih za različne kategorije plovil in o tehničnih ukrepih, ki jih je treba uporabljati v vsakem primeru, da bi se izognili premajhni izkoriščenosti ali razmeram, v katerih ribolov ni mogoč zaradi tehničnih razlogov, kar povzroči precejšen izpad prihodkov; poziva Komisijo, naj zagotovi, da bodo ribolovne dejavnosti, zajete v sporazumu o partnerstvu v ribiškem sektorju, izpolnjevale enaka trajnostna merila, kot jih izpolnjujejo tovrstne dejavnosti v vodah EU, vključno z merili v zvezi s selektivnostjo; poziva Komisijo, naj začne dialog z Mavretanijo, da bi ji pomagala pri oblikovanju odgovorne ribiške politike, ki bo ustrezala zahtevam za ohranitev in ciljem za spodbujanje gospodarskega razvoja ribolovnih virov;
10. poziva Komisijo, naj zagotovi spoštovanje kodeksa odgovornega ribištva organizacije FAO, zlasti v zvezi s priporočilom o dodelitvi prednostnega dostopa do virov v mavretanskih vodah priobalnim ribičem;
11. poziva Mavretanijo, naj ratificira ustrezne mednarodne ribiške instrumente, na primer sporazum o državah pristanišča in sporazum ZN o staležih rib;
12. meni, da je treba pred sklenitvijo sporazumov o ribištvu med EU in tretjimi državami v zadevnih državah opraviti obširno razpravo, v kateri bodo lahko sodelovali javnost, organizacije civilne družbe in nacionalni parlamenti, saj bi s tem spodbujali demokracijo in preglednost;

13. meni, da je treba sredstva, vplačana za dostop do ribjih staležev v vodah Mavretanije, jasno ločiti od finančne pomoči mavretanskemu večletnemu programu za ribiški sektor in da morebitno zmanjšanje ribolovnih možnosti ne sme povzročiti znižanja plačil EU za ta program;
14. prav tako meni, da mora biti finančna pomoč mavretanskemu večletnemu programu za ribiški sektor v skladu s potrebami po trajnem razvoju ribištva v Mavretaniji, zlasti upravljanju (raziskave, nadzor, mehanizmi sodelovanja zainteresiranih strani, infrastruktura ipd.), kot je izraženo v okvirnem programu EU-Mavretanija za sodelovanje in razvoj; še vedno meni, da bi morala finančna podpora v okviru sporazuma o partnerstvu v ribiškem sektorju podpirati in razširiti cilje EU s področja razvojnega sodelovanja, da bi se izpolnila pravna obveznost EU iz člena 208 PDEU, tj. usklajenost politik za razvoj;
15. meni, da je treba temeljito in podrobno preučiti, zakaj niso bili v celoti izpolnjeni cilji s področja razvojnega sodelovanja, ter oceniti različne načine podpore ribiškem sektorju v Mavretaniji; poudarja, da morajo pri tem sodelovati tudi mavretanske oblasti;
16. meni, da mora sporazum o partnerstvu v ribiškem sektorju vsebovati učinkovite nadzorne mehanizme, ki bi zagotovili pravilno uporabo sredstev, namenjenih razvoju in predvsem izboljšavi infrastrukture v ribiškem sektorju;
17. pozdravlja odločitev regionalnega svetovalnega odbora za dolge plovbe, ki je pripravljen lastnikom ladij plačati pravičen delež vrednosti ulova;
18. priznava obsežne naložbe EU in nekaterih držav članic v Mavretaniji, vendar poziva Komisijo in države članice, naj si močnejše prizadevajo za boljše usklajevanje finančnih prispevkov, da bi dosegli dejansko sodelovanje pri razvoju Mavretanije ter se izognili neusklajenemu podvajanju;
19. meni, da bi EU morala, kot je navedeno v členu 6(3) veljavnega protokola, podpirati čimprejšnjo izgradnjo ustreznih objektov za iztovarjanje rib na osrednjem in južnem delu mavretanske obale, tudi – a ne samo – v pristanišču Nuakšot, tako da bo ribe, ulete v mavretanskih vodah, mogoče iztovoriti v nacionalnih pristaniščih, ne pa zunaj države, kot se sedaj redno dogaja; meni, da bi s tem povečali lokalno potrošnjo rib in spodbudili lokalno zaposlovanje;
20. meni, da bi z navedenimi izboljšavami, odstranitvijo razbitin in posodobitvijo največjega pristanišča Nuadibu omogočili učinkovitejše delovanje flote EU, olajšali naložbene tokove ter povečali vpliv sporazuma o partnerstvu v ribiškem sektorju na lokalno gospodarstvo;
21. poudarja, da mora biti Parlament v celoti vključen v pogajalski proces in dolgoročno spremljanje delovanja novega protokola, saj bi tako izpolnili obveznosti o popolnem in pravočasnem obveščanju Parlamenta, navedene v PDEU; ponovno izraža prepričanje, da bi moral biti Parlament zastopan na sejah skupnih odborov, ki jih predvidevajo sporazumi o ribolovu, in vztraja pri tem, da bi morali biti na sejah navzoči tudi predstavniki civilne družbe, vključno s predstavniki ribiškega sektorja iz EU in Mavretanije;
22. poziva Komisijo, naj Parlamentu posreduje naknadno oceno veljavnega protokola v obliki dokumenta brez oznake zaupno, da bodo lahko članice na podlagi teh informacij presodile, ali so bili cilji sporazuma doseženi in ali naj v skladu s tem odobrijo obnovitev protokola;

23. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Komisiji, Svetu ter vladam držav članic in Mavretanije.